

N:o 90.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 4 maj 1904.
— — — — Andra Kammaren den 4 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för utvidgning och fördjupning af Albrektsunds kanal.

(Statutskottets utlåtande n:o 69.)

Till Konungen.

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t under sjätte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att till utvidgning och fördjupning af Albrektsunds kanal bevilja ett anslag af 314,000 kronor och därpå extra stat för år 1905 anvisa ett belopp af 157,000 kronor.

I den skrifvelse, hvaruti Riksdagen nästlidet år för Eders Kungl. Maj:t anmälde, att den då gjorda framställningen om anslag för utvidgning och fördjupning af Albrektsunds kanal icke vunnit Riksdagens bifall, uttalade Riksdagen den uppfattning, att kostnaderna för ifrågasvarande arbetes utförande icke till hela sitt belopp borde utgå af statsmedel, utan med minst en tredjedel bestridas af de menigheter eller

andra vederbörande, som hade nytta af företagens genomförande, hvarjämte Riksdagen framhöll, att säkerhet borde ställas därför, att arbetet efter dess fullbordan, utan ytterligare bidrag af statsmedel, af vederbörande för framtiden underhölls i fullgodt skick. I sistnämnda hänseende meddelas nu i det statsrådsprotokoll, som åtföljer Eders Kungl. Maj:ts till innevarande års Riksdag gjorda förnyade framställning i ämnet, att staden Marstrand under vissa villkor åtagit sig att ansvara för det framtida underhållet af större delen af kanalen, nämligen sträckan från Prästholmen till Kommissen, och enligt hvad Riksdagen inhämtat, har genom ett af stadsfullmäktige sedermera fattadt beslut denna stadens ansvarighet för underhållet blifvit utsträckt att omfatta hela kanalen. Med afseende härå och då det vid åtagandet fästa hufvudsakliga villkoret, afseende berättigande för staden att upptaga kanalafgifter enligt taxa, synes kunna under förutsättning af vissa närmare bestämmelser godkännas, torde det vara utsikt, att den af Riksdagen nästlidet är uppställda, synnerligen viktiga fordran beträffande det framtida underhållet skall kunna blifva behörigen tillgodosedd.

Hvad åter angår frågan om erhållande af bidrag till företagens utförande från de kommuner eller andra, som äro däraf intresserade, synes, enligt den utredning, Eders Kungl. Maj:t i anledning af Riksdagens förberörda skrifvelse låtit verkställa, något dylikt bidrag icke vara att påräkna. Vid detta förhållande och med hänsyn till vikten af att ifrågavarande företag måtte komma till utförande har Eders Kungl. Maj:t funnit skäl att nu åter af Riksdagen äska beviljande af anslag till bestridande af hela kostnaden för företaget. Det af Eders Kungl. Maj:t nu liksom föregående år begärda beloppet 314,000 kronor, är afsedt för farledens utvidgning och fördjupning enligt den mest omfattande af de uppgjorda planerna, nämligen alternativ II b) med ett farledsdjup under hafvets medelvattenstånd af i allmänhet 4,2 meter och i den i mera öppet vatten framgående farleden 4,7 meter. Det synes emellertid kunna med skäl ifrågasättas, huruvida icke den trafik, för hvilken ifrågavarande farled hufvudsakligen är af vikt, skulle kunna blifva nöjaktigt tillgodosedd genom företagens utförande i enlighet med alternativet I a), som afser ett farledsdjup för hela sträckan af 3,6 meter, likaledes under medelvattenståndet. Riksdagen får erinra, att den upprensning af inomskärsfarleden mellan Marstrand och Lysekil samt mellan Hunnebostrand och Fjällbacka, hvartill Riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag åren 1898—1900 beviljat anslag, verkställdes till ett djup af blott 3,56 meter under vanligt vattenstånd med undantag endast för den s. k. Kyrkesundsrännan, som på grund af dess bety-

delse för den allmänna sjöfarten ansetts böra upptagas till betydligt större djup. Med afseende härå har det syntes Riksdagen, att befogade anspråk borde blifva tillfredsställda, om genom statens mellankomst möjlighet bereddes att få Albrektsunds kanal upprensad i enlighet med ofvanberörda alternativ I a); och har Riksdagen därför ansett sig böra bevilja det belopp, 182,000 kronor, som för arbetets utförande efter detta alternativ beräknats vara erforderligt. Detta Riksdagens beslut bör emellertid icke utgöra hinder för kanalens utvidgning och fördjupning till större dimensioner, än som med nämnda alternativ afses, för så vidt nämligen kommuner, hushållningssällskap, rederier eller andra af frågan intresserade vilja tillskjuta de härför ytterligare behöfliga medlen.

Såsom villkor för statsanslagets utgående bör, i enlighet med hvad ofvan framhållits, fordras, att staden Marstrand förbinder sig att, efter det ifrågavarande arbete blifvit fullbordadt och afsynadt, för framtiden utan bidrag af statsmedel i fullgodt skick och med bibehållande af de dimensioner, till hvilka kanalen blifvit upprensad, underhålla densamma i hela dess sträckning, däruti inberäknad jämväl den farled, som såsom fortsättning till den egentliga kanalen framgår i mera öppet vatten. I sammanhang härmed må det medgifvas staden att upptaga kanalafgifter enligt taxa, som torde böra af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet fastställas, hvarje gång för en tid af fem år. Med denna rättighet bör naturligtvis, såsom af departementschefen i statsrådsprotokollet påpekats, vara förenad skyldighet för staden att aflöna den kanalvakt, som måste anställas för afgifternas upptagande och för besörjande af den med underhållsskyldigheten följande tillsyn. Vidare anser Riksdagen det böra föreskrifvas, att öfver kanalens inkomster och utgifter skola föras särskilda räkenskaper utan sammanblandning med stadens förvaltning i öfrigt, att nettobehållningen af kanaltrafiken skall reserveras till en fond för kanalens underhåll och reparation, samt att i den årliga granskningen af kanalräkenskaperna skall deltaga ett af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande utsedt ombud.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och då anslaget lämpligen torde böra, i likhet med hvad af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, med halfva sitt belopp utgå under nästkommande år, har Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen, för utvidgning och fördjupning af Albrektsunds kanal till minst de dimensioner, som afses med det i statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 12 januari 1904 omförmälda, med alternativ I a) betecknade förslag, beviljat ett anslag af 182,000 kronor och därpå extra stat

för år 1905 anvisat 91,000 kronor, dock att arbetet icke må påbörjas förr, än staden Marstrand förbundit sig att, efter det arbetet blifvit fullbordadt och afsynadt, för framtiden utan bidrag af statsmedel i fullgodt skick och med bibehållande af de dimensioner, till hvilka kanalen blifvit upprensad, underhålla densamma i hela dess sträckning, däruti inberäknad jämväl den farled, som såsom fortsättning till den egentliga kanalen framgår i mera öppet vatten.

Stockholm den 4 maj 1904.

Med undersåtlig vördnad.
